

ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ "НАЦИОНАЛНИ ПАРК БЕРДАЈ"
ДОЊИ МИЛАНОВАЦ

**ПРИВРЕМЕНИ ГОДИШЊИ ПЛАН ГАЗДОВАЊА ШУМАМА СОПСТВЕНИКА
НА ПОДРУЧЈУ ОПШТИНЕ ГОЛУБАЦ ЗА 2012.ГОДИНУ**

Доњи Милановац, новембар 2011. године

Према одредбама Члана 71. став 1. Закона о шумама ("Службени гласник РС број 30/10), Јавно предузеће "Национални парк Ђердап", Доњи Милановац, доноси

**ГОДИШЊИ ПЛАН ГАЗДОВАЊА ШУМАМА СОПСТВЕНИКА
НА ПОДРУЧЈУ ОПШТИНЕ ГОЛУБАЦ
ЗА 2012. ГОДИНУ**

УВОД

Шуме и шумска земљишта у приватној својини у општини Голубац на подручју "Националног парка Ђердап" простиру се на површини од 1.339.99 ха. Општина Голубац дели се на три катастарске општине и то:

КО Голубац	47.81 ха
КО Брњица	520.16 ха
КО Добра	772.02 ха

У К У П Н О: 1.339.99 ха

ГЕОЛОШКА ПОДЛОГА И ЗЕМЉИШТЕ

Подручје "Националног парка Ђердап" у геолошком погледу је веома разнолико, тако да су заступљене све геолошке формације супстрата. На основу извршених истраживања у овом подручју земљиште је разврстано на две основне скупине:

а) земљишта на карбонатним стенама, где разликујемо дав типа: рендзину на кречњаку (веома плитко скелетно земљиште) које прелази у смеђе кречњачко земљиште.

б) земљишта на киселим силикатним стенама: ту разликујемо смеђе земљиште на амфиболиту, које је еродирано, плитко и скелетно, затим смеђе земљиште на метагаабру и кисело смеђе земљиште на гнајсу.

БИЉНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ

Разноликост еколошких услова под утицајем континентално-брдско планинске климе утицала је на појаву бројних биљних заједница.

На овом подручју констатоване су следеће биљне заједнице - типови шума:

- брдске букове шуме;
- ацидофилне шуме букве са маховином;
- шуме храста китњака и граба;
- шуме храста сладуна и цера;
- шикаре белог граба са јоргованом;
- шибљаци грабића, црног јасена и јоргована;
- културе багрема

У високим шумама најзаступљеније врсте дрвећа су буква и храст.

У изданацким шумама које већином гравитирају Дунаву на ксеротермним стаништима заступљени су сладун, цер, граб, буква, те багрове културе које су старе око 30-ак година.

СТАЊЕ ПРИВАТНИХ ШУМА

По површини - на подручју општине Голубац у оквиру граница Националног парка Ђердап,. приватне шуме заузимају следеће површине на три Катастарске општине :

- К.О. Голубац -----	47.81 ха
- К.О. Брњица -----	520.16 ха
- К.О. Добра -----	772.02 ха
што укупно износи 1.339.99 ха.	

По запремини и запреминском прирасту Општина Голубац. У шумама сопственика Националног парка учествују са 26% у запремини, што износи 195,673.06 м³ и 23.7% по запреминском прирасту. што износи 3.463м³.

По пореклу стање приватних шума је следеће :

- К.О. Голубац	изданачке шуме	44.46 ха
	мешовите шуме	1.43 ха
	високе шуме	1.91 ха
- К.О. Брњица	изданачке шуме	509.76 ха
	високе шуме	10.40 ха
- К.О. Добра	изданачке шуме	725.70 ха
	високе шуме	46.32 ха

По очуваности шуме сопственика су у категорији очуваних шума.

По смеси стање је следеће :

- К.О. Голубац	чисте шуме	4.30 ха
	мешовите шуме	43.50 ха
- К.О. Брњица	чисте шуме	296.49 ха
	мешовите шуме	223.67 ха
- К.О. Добра	чисте шуме	347.41ха
	мешовите шуме	424.61 ха

Претежно су заступљене средњедобне састојине старости 30-50 година, а ређе дозревајуће.

По заступљености врста дрвећа стање је следеће :

Китњак	48.6 %
Буква	36.2 %
Граб	4.5 %
Багрем	2.5 %
ОТЛ	7.7 %
Липа	0.4 %
Јасика	0.1 %

Што се тиче здравственог стања, сушење шума је највећи проблем, пошто је китњак најзаступљенији. Од ентомолошких обољења, губар је као узрочник на првом месту, док су фитопатолошка обољења занемарива.

ЦИЉЕВИ ГАЗДОВАЊА ШУМАМА

Циљеви газдовања шумама, дугорочни и краткорочни, односно општи и посебни, утврђени су општом основом газдовања шумама Националног парка Ђердап.

Општи циљ газдовања шумама је очување заштита и унапређење простора и потенцијала парка ради обезбеђења што рационалнијег кориштења његових укупних вредности а тиме и животне средине у целини. Општи циљ подразумева и очување у што природнијем стању репрезентативних примерака биотичких заједница, генетичких ресурса и врста и одржавање еколошке стабилности и диверзитета.

Посебни циљеви газдовања шумама дефинисани су полазећи од општег циља и затеченог стања шума и они су заштита биодиверзитета, заштита и унапређење природних споменика, заштита и очување законом заштићених ретких врста флоре и фауне, противерозiona заштита земљишта, заштита изворишта вода и водотокова. Овим шумама има се газдовати тако да се обезбеде производња дрвета не угрожавајући претходне циљеве.

Мере за постизање општих и посебних циљева

Мере за постизање циљева газдовања обухваћене су у оквиру две основне категорије: узгојне и уређајне природе.

Мере узгојне природе

Избор типа гајења : основни узгојни облик коме треба тежити је висока шума те ће се постепено вршити замена затеченог узгојног облика (претежно шуме изданачког порекла).

Избор структурних облика . структура једнодобних шума за чисте и двоспратне састојине по структури за мешовите састојине.

Избор врсте дрвећа: ограничен забраном уношења страних врста, основне врсте су аутохтоне врсте лишћара које се сада налазе у чистим или мешовитим састојинама.

Избор начина неге : условљен је затеченим стањем састојина и то су прореде са карактеристикама санитарне сече.

Мере уређајне природе

Одређивање подмладног раздобља : 10-20 година.

Одређивање опходње: опходња од 80 година – односи се на квалитетне, склопљене, очуване изданачке састојине доброг здравственог стања које је због тога могуће превести у високи узгојни облик. У изданачким шумама лошег квалитета може се ићи на краће опходње у складу са општом основом утврђеним општим конверзионим раздобљем.

Одређивање дужина трајања конверзионог раздобља : оријентационо конверзионо раздобље може бити 80 година.

ГОДИШЊИ ПЛАН ИСКОРИШЋАВАЊА ШУМА

До израде основе и доношења Програма газдовања приватним шумама, газдује се на основу годишњих планова газдовања. Годишњи план сече шума садржи податке о шумама, место, катастарску општину, степен искоришћавања, време сече, врсте сече и начин одабирања стабала.

У спровођењу годишњег плана газдовања шумама, сопственици шума обавезни су да се придржавају одредби Закона о шумама. Одабирање стабала за сечу мора се вршити у складу са циљем газдовања шумама и начином како је регулисано Правилником.

Након извршених сеча, сопственик шуме је обавезан да на прописан начин спроведе шумски ред. Извршавањем обавезе, односно радова, предвиђених годишњим планом газдовања шумама и очување општекорисних функција шума.

Приликом израде планова сеча , код претходног приноса, при одређивању висине етата, водило се рачуна о стању очуваности шума:

- у очуваним шумама висина етата износи ----- 1,5 - 2,5 м³/ха
- у лошим састојинама висина етата износи ----- 0,5 - 1,0 м³/ха

Главни принос ће се остваривати у зрелим, багровим састојинама, чистом сечом.

Дознаку из плана сеча за подручје општине Голубац вршиће особа стручно оспособљена за овај вид оперативног рада. Сеча дозначене дрвне масе по катастарским општинама може се вршити у периоду 01.10-31.03. , кад су у питању оплодне сече, и целе године када се раде прореде.

План сеча за 2012. годину износи:

Редни број	Катастарска општина	Површина у ха	Етат м ³
1	2	3	4
1.	Голубац	47.81	100.00
2.	Брњица	520.16	1100.00
3.	Добра	762.12	1400.00
У К У П Н О		1330.09	2600.00

Према исказаној површини и планираној маси за сечу, водило се рачуна о годишњем прирасту, квалитету и очуваности шума, те зони заштите према Просторном плану Националног парка Ђердап.

Највећи део шума спада у деградиране, ниске (изданаčke) шуме букве, храста, граба, багрема, мешовите шуме разних врста, а мањи део припада високим, квалитетним шумама букве и храста.

ГОДИШЊИ ПЛАН СЕЧЕ ШУМА - ПРЕТХОДНИ ПРИНОС

Ред. бр.	К. О.	Опис шуме	Повр. у ха 1.год	Повр. у ха укупна	Укуп. м ³	Техн. м ³	Огрев м ³	Отпад м ³
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Голубац	Изданаčke мешовите шуме букве и храста, настале вегетативним подмлађивањем високих букових и храстових шума. Земљиште смеђе, претежно на кречњаку. Надморска висина 120-300 м. Експозиција северо-источна и северозападна.	4.37	43.69	90,00	0,00	72,00	18,,00
2.	Брњица	Изданаčke мешовите састојине, настале из високих састојина букве и храста. Земљиште смеђе, кисело на геолошкој подлози филита, андезита и гранита. Експозиција северозападнасеверонисточна. Надморска висина 150-300 м..	49.93	499.32	1000,00	50,00	750,00	200,00
3.	Добра	Изданаčke мешовите састојине храста и букве, Делимично високе мешовите шуме храста и букве. Земљиште средње дубоко, кисело, на геолошкој подлози филита, андезита, гнајса. Експозиција северозападна и североисточна. Надморска висина 200-450 м.	69.95	699.52	1200,00	60,00	900,00	240,00
У К У П Н О:			124.25	1242.53	2290	120	1722,00	458,00

ГОДИШЊИ ПЛАН СЕЧЕ ШУМА - ГЛАВНИ ПРИНОС

Ред. бр.	К. О.	Опис шуме	Повр. у ха 1.год	Укуп. м³	Техн. м³	Огрев м³	Отпад м³
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Голубац	Изданачке чисте и мешовишуме багрема, настале вегетативним путем. Земљиште смеђе, претежно на кречњаку. Надморска висина 120-300 м. Експозиција северо-источна и северозападна.	0.41	10,00	0,00	8,00	2,,00
2.	Брњица	Изданачке чисте мешовитешуме багрема, Земљиште смеђе, кисело на геолошкој подлози филита, андензита и гранита. Експозиција северо-розападнасевероисточна. Надморска висина 150-300 м.	2..08	100,00	0,00	80,00	20,00
3.	Добра	Изданачке чисте мешовитешуме багрема, Земљиште средње дубоко, кисело, на геолошкој подлози филита, андензита, гнајса. Експозиција северо-розападнасевероисточна. Надморска висина 200-450 м.	7.25	200,00	0,00	160,00	40,00
У К У П Н О:			9.74	310,00	0,00	248,00	62,00

Б. РЕАЛИЗАЦИЈА ГОДИШЊЕГ ПЛАНА СЕЧА ШУМА

Планирана количина сече за сваку Катастарску општину биће разврстана на сопственике шума, у висини која обезбеђује стање шума и узгојне потребе, с тим да укупан етат не прелази планирани обим за сваку Катастарску општину.

Заинтересовани власници шума пријављују се руководиоцу ревира или одговорном раднику, именованом за тај део посла. Пријаве се подносе на обрасцу Законом прописаном, уз строго поштовање рока.

Дознаку стабала према роковима и Катастарским општинама вршиће стручно оспособљени и овлашћени радници "Националног парка Ђердап".

Сви предвиђени радови на искоришћавању шума морају бити завршени у предвиђеним роковима. Одабирање и обележавање стабала за сечу вршиће се у складу са Правилником и Упутством о начину обележавања стабала, те евидентирање истих у дозначне књиге. Дозначне књиге се воде за сваку Катастарску општину посебно.

Сопственици шума су дужни да после сече заведу шумски ред, те да се придржавају свих одредби Закона о стављању дрвета у промет.

В. ГОДИШЊИ ПЛАН ГАЈЕЊА ШУМА

Планирани радови на гајењу шума у свакој Катастарској општини распоредиће се на власнике шума, у зависности од узгојних потреба шума, а на основу извршених увиђаја теренског особља на терену (пошумљавање опожарених површина, као и оних површина где су извршене бесправне сече и крчевине).

Сви радови на гајењу приватних шума пријављују се Управи "Националног парка Ђердап", до 01. 10. текуће године, за наредну годину

Све радње из области гајења у приватним шумама морају бити у складу са Правилником и Упутством о начину рада у приватним шумама.

"Национални парк Ђердап" ће покушати обезбедити планирани број садница и уступити их власницима шума за попуњавање и пошумљавање чистина.

ГОДИШЊИ ПЛАН ГАЈЕЊА ШУМА

Ред. бр.	Катаста р. општина	Планирано место рада опис шуме и шум. земљ.	Опис нач.рад.	Површ. у ха	Врста сад.мат.	Пл. кол сад.мат.	Укупно сад.мат.
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Голубац	Изданачке шуме букве и храста настале вегетативним подмлађивањем ранијих високих букових и храстових састојина. Земљиште смеђе, претежно на кречњаку. Надморска висина 120-300 м. Експозиција североисточна и северозападна.	Попуњавање чистина чишћење -прореда	0,50 1.00 4.37	Храст племен. лишћари	2.500	1.250
2.	Брњица	Изданачке шуме багрема и изданачке мешовите састојине букве и храста, настале вегетативним подмлађивањем ранијих високих храстових и букових састојина. Земљиште смеђе, кисело, на геолошкој подлози филита, андензита и гранита. Претежно североисточна и северозападна експозиција.	Попуњавање чистина чишћење -прореда	3,00 8.00 49.95	Храст племен. лишћари	3.000	7.500
3.	Добра	Изданачке мешовите састојине храста и букве и изданачке багремове састојине, делимично високе мешовите састојине храста и букве, на средње дубоким, киселим земљиштима, на геолошкој подлози филита андензита и гнајса. Надморска висина 200 - 450 м. Експозиција северозападна и североист.	Попуњавање чистина чишћење -прореда	4,00 12.00 69.95	Храст племен. лишћари	2.500	10.000
У К У П Н О:			Попуњавање чистина чишћење -прореда	7.50 21.00 124.25	Храст племен. лишћари		18.750

Г. ЗАШТИТА ШУМА

У току 2012. године реализацију плана газдовања шумама сопственика обухватиће обавезно заштита шума, тамо где се укаже потреба, а о томе ће се старати стручно особље "Националног парка Ћердап". Радови у овој области односе се на заштиту шума од бесправних сеча, пожара, биљних болести и штеточина.

Како у 2011. години, прегледом терена, на подручју Националног парка Ћердап, није утврђен пораст бројности губара (присутна су спорадично појединачна легла), у односу на 2010. годину, активности на заштити у 2012. години усмерити ка редовној контроли бројности губара и спровођењу осталих мера заштите.

Све мере спроводе власници шума уз надзор инспекцијских служби и стручних радника Националног парка Ћердап.

Израдио:

Саша Несторовић, дипл.инж.шум

Одобрио:

Руководилац службе за газдовање шумама

Есад Зорнић, дипл.инж.шум.